P O S U D E K

vedoucí na bakalářskou práci

Jméno a příjmení: Barbora Holá

Téma práce: Vnímání školní šikany na začátku dospívání

Autorka, Barbora Holá, se ve své bakalářské práci rozhodla zaměřit na pojetí šikany u žáků a žákyň na začátku dospívání. V kontextu sociálně kognitivní teorie zkoumá fenomén šikany jakožto teoretický konstrukt, který porovnává s percepcí konkrétních incidentů šikany, s nimiž se respondenti osobně setkali. Přestože je uvedené problematice věnována v posledních desetiletích celá řada publikací, sociálně kognitivní přístup v českých šikanologických studiích je zatím spíše ojedinělý. Autorka tak svou prací vnáší do tématu novou a z hlediska porozumění procesu tohoto sociálně patologického jevu i velmi přínosnou perspektivu.

Bakalářská práce je koncipována do dvou částí – teoretické a empirické. Teoretická část je rozvržena do tří hlavních kapitol. V první z nich autorka definuje pojem šikany, příčiny jejího vzniku, její vývoj a formy. Dále se věnuje profilu agresora, oběti a také osobnosti učitele. Druhá kapitola se zaměřuje na specifika rané adolescence, třetí se týká školního a třídního klimatu, které hrají ve vzniku a průběhu šikany významnou roli.

Empirickou část tvoří výzkum provedený u žáků 6. ročníku ZŠ (N=145). Autorka sestavila dotazník s otevřenými otázkami. Nálezy analyzuje z několika hledisek kvalitativně i kvantitativně. Využívá statistické metody X^2, výsledky porovnává se čtyřmi stanovenými tezemi a v závěru práce následně uvádí souhrn poznatků celé práce.

Struktura předložené bakalářské práce byla zvolena vhodně. V textu teoretické části autorka prokazuje dobrý vhled do zvolené problematiky, vychází z českých i ze zahraničních odborných studií, s nimiž také v praktické části své nálezy porovnává. Text je psán čtivě, s dostatečnou tvořivostí a pečlivě s ohledem na odkazované zdroje. Stěžejní část tvoří výzkum zaměřený na teoretické pojetí fenoménu šikany a na jeho porovnání s behaviorálním obrazem konkrétních incidentů, jimž respondenti přiřadili označení „šikana“. Teze (resp. hypotézy) byly formulovány adekvátně. Interpretace výsledků výzkumu je vedena tvořivě a v širokém sociálním kontextu sledovaného fenoménu. V interpretační části autorka dospívá k zajímavým závěrům, které jsou podnětné pro výzkum šikany a jsou také cenným vodítkem pro práci se školní třídou, zejména v oblasti intervence a prevence šikany. Výsledky jsou analyzovány i z hlediska pohlavních rozdílů, které do jisté míry potvrzují poznatky uváděné v zahraničních studiích. Závěr práce je zevrubným popisem zkoumané problematiky a výsledků výzkumu. Autorka poukazuje také na jeho potenciální metodologické limity, což ve studentských textech bývá spíše výjimečné.

Předložená bakalářská práce rozhodně splňuje všechny předepsané požadavky, jedná se o nadprůměrnou práci po stránce koncepční, teoretické i empirické. Autorka dospívá k velmi zajímavým a podnětným poznatkům, které jsou významné i pro práci se třídními kolektivy. Vzhledem k výše uvedenému navrhuje vedoucí její hodnocení známkou:

„výborně“

Mgr. Pavlína Janošová, Ph.D.

V Praze dne 25. 5. 2013